

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 16. De peccato simoniæ, prout committitur in re annexa spirituali
antecedenter, seu antecedendo spiritalitatem,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

iuxta cap. Cum voluntate §. Prædicatores, De sentent. excommunic. accipere potest necessaria ad sustentationem vitæ, immo & studiorum suorum, vt consuetudo habet, monetque Sotus in lib. 9. De iust. & iure quæst. sexta art. 2. ad 2. Vbi & addit, quando concio non est prorsus necessaria, illum non contrahere simoniæ labem, si malit ibi prædicare verbum Dei, vbi melius sustentabitur; immo nec culpam committere, si ibi concionari renuat, vbi non sperat victum sibi suppeditandum esse. Sed in ea re & alias quotiescumque pro sustentatione minister spiritualium aliquid exigit, cauendum est populi scandalum, ne nomen Clericorum blasphemetur, tanquam auarorum ac reputantium spiritualia esse veniã: prout bene monet Caiet. in verbo Simonia, regula 4. in fine.

217. Quinto, potest quis sine peccato locare suas operas, & stipendium accipere pro labore exercendi officia faciltæ, Iudicis, & doctoris, etiam in Theologia, & aliorum, quorum functiones principaliter sunt naturales; & ideo non censentur materia simoniæ, que admodum expresserunt Caiet. in verbo Simonia regula sexta, & Sylu. in eod. verbo qu. 14. dicto 3. quod probat per cap. Charitatem 12. quæst. 2. Prælati tamen nullo modo locare possunt, & multo minus vendere officia iurisdictionem ipsorum requirentia, vt ibid. addunt Caiet. & Syluester. iuxta titulum Ne Prælati committant vices suas, &c. quibus consentit Nauar. in Enchir. cap. 23. num. 111. ad 14. Et confirmatur per illud Concilij Trident. sess. 25. cap. 11. De reform. Non liceat etiam iurisdictiones Ecclesiasticas, seu facultates nominandi, aut deputandi vicarios in spiritualibus locare; nec conductoibus per se aut per alios exercere.

218. Si quis obiciat quod in curia Romana vendantur officia quædam habentia iurisdictionem vel administrationem Ecclesiasticam. Respondendum est, talia officia fructuosa esse, seu solita prouentus annuos reddere, ex multis variisque causis: nec pecuniam exigunt, vel solui in pretium pro ipsis officiis, sed pro illis annuis prouentibus, quos ipsa reddunt; qui cum sint temporales, nec Papa teneatur illos gratis concedere, non committit simoniæ accipiendo pro illis pretium, iuxta doctrinam Panormit. quam habet Angelus Simonia 2. §. 25. quamque sequitur Suarez in seq. cap. 20. nu. sexto. Sic nec committit alius Prælati, vel Curatus, cum locat alicui sacerdoti fructus Ecclesiæ suæ: simulq; animarum curam gratis & sine vilo pacto committit, ex Sylu. loco cit. Et ratio est, quia nec dat nec accipit pretium pro re spirituali.

219. Postremo, simonia est, dare temporale pro intercessione seu interuentu, quo quis apud Papam, aut alios Prælatos interuenit, vt largiatur dispensationem, aut aliud ex spiritualibus effectiue. Ratio est, quod ad simoniæ committendam pretium dando pro re spirituali, nihil interfit siue illud is accipiat qui confert spirituale, siue alius; siquidem tam hoc, quam illo modo pecunia donum Dei possidetur. Idem etiam patet ex 1. Extrauaganti communi De sentent. excommunicationis innouata à Gregorio XIII. per Bullam relata & copiose explicatam à Nauar. in comment. De datis, & promissis pro iustitia & gratia obtinendis.

Nihilominus tamen ea in re simonia non committitur, si quis intercessori, promissionem iure gratitudinis debitam faciat verbis, aut scriptis generalibus, nihil addendo quo promissio iure naturali debita, transeat in civilem. Exemplum est, si quis bona intentione dicat, Non ero tibi ingratus si pro me obtinueris dispensationem: vel ero tibi gratus: vel me habebis amicum; vel nunquam repœnitebit obsequij mihi exhibitij; vel loco, & tempore opportuno tibi gratias referam; vel me tuum in omnibus esse cognosces; vel fidelem, gratum, & amicum inuenies; vel de me ac de meis rebus, vt voles disponere poteris, & sic de cæteris; quibus homines in communi conuersatione vi solent implorantes alterius auxilium, sine animo aliter se obligandi, quam ex honestate præstita vrbantatis causa: quæ nullo iure prohibetur: immo est debita iure naturali. Hoc habetur ex Nauar. in cit. commen. notab. 11.

Ex quo in præced. 10. adde: excusationem quoque esse saltē à mortali (de quo antea in præcedenti num. 166.) cum

id quod in tali re promittitur, datur vel accipitur modicum est: quia in omni materia paruitas excusat à peccato mortali. Adde etiam ex sequent. notab. 32. à num. 51. non esse simoniæ si intercessori aliquid detur ob aliam causam, quam ob dispensationem, vel aliam eiusmodi gratiam obtinendam; vt cum datur & accipitur ob meram liberalitatem, vel beneuolentiam, vel vt debitum iure stipendij, aut alique alio iure siue scripto, siue non scripto; quo mediatores, sollicitatores, & quicumq; alij intercessores possunt aliquid accipere pro suo labore, industria, impensis, vel damno eis emergenti aut lucro cessante perinde ac possunt Notarij, & Aduocati.

Vnde quamuis cubicularij, secretarij, alique familiares Papæ vel alterius Principis, aut Prælati, nihil debeant accipere pro mediocri opera, quam ex officio tenentur possere in recipiendis iis qui pro obtinenda gratia ad illos veniunt, quia pretium acciperent pro eo quod debent gratis dare: tamen si in ea re maiorem operam & diligentiam adhibeant quam ipsorum officium exigit: nempe in benignè, & humaniter excipiendo ipsos venientes ad obtinendam gratiam: in præbendo eis aditum facilitatem, frequentiores, opportuniorem: in deferendis supplicibus libellis citius & opportunis, in monendo eos quid facere, & quomodo se gerere debeant: in reuocando Principi in memoriam negotium, ac rogando sapius, aliter ut agendo, quo citius & melius totum expediat. Pro tali maiori opera & diligentia, possunt aliquid accipere: sicut & pro damnis, si quæ fecerint intercedendo: nempe quod ea de causa (quia scilicet Princeps inde satisfactum eis putat) perdant obligationes aliquas antidotales: id est, quibus ex honestate remuneranda erant à Principe aliqua beneficia, vel amittant eas spes quibus à Principe aliquid expectant ob opinionem bonam de eis conceptam; vel ob beneuolentiam qua Princeps ipsos profequitur: vel ob præstita obsequia: dummodo tamen non detur, & accipiat plus quam mereantur prædicta.

Si quæras, An vt ante sic post obtinendam gratiam aliquid dare intercessori sit simonia. Respondetur distinguendo. Nam si datur ex pacto, vel promissione præcedente; vel si datur tanquam pretium, quod soluitur pro gratia obtenta, est simonia. Si vero absque vilo pacto & promissione præcedente datur, non est de se simonia: cum non videatur dari in pretium, sed tantum ratione gratitudinis, amicitie vel liberalitatis.

CAPVT XVI.

De peccato simoniæ prout committitur in re annexa spirituali antecedenter, seu antecedendo spiritualitatem.

SVMMARIVM.

- 221 Non committitur simonia vendendo sacra vasa & alia temporalia qua sunt consecrata aut benedicta dummodo nihil accipiat ratione consecrationis aut benedictionis.
- 222 Ratio qua talis venditio fieri potest licite.
- 223 Eam doctrinam proced. re, etiam quoad ea que nequeunt perdere acceptam benedictionem.
- 224 Oleum cuius est vsus in administratione Sacramentorum vendi non potest sine simonia.
- 225 Esti absque simoniæ antecedente spiritalis vendi possunt, non licet tamen de eis negociari.
- 226 Quatenus licitum sit aut non sit pro sepultura pretium accipere.

EX quarta regula tradita in præcedenti cap. 11. quæst. 2. habetur, quod ad hanc rem pertinet, vasa sacra & vestes cætera que omnia quæ sunt benedicta, vel consecrata, vt candelæ, Rosaria, Agnus Dei, vt vocant, alique eiusmodi: si ratione benedictionis aut consecrationis, quæ esse quoddam supernaturalium acquirunt (per supernaturalem scilicet potestatem ordinata ad supernaturalem finem) maiore pretio vendantur, quam sine ea venderentur, si-

moniam

moniam committi; non item si ratione tam materia quam artificij vendantur eo pretio, quo sine ipsa benedictione aut consecratione venderentur. Id quod (vltro eos quos citat Suarez in eodem lib. 4. cap. 14. num. 6.) annotant Anglus in verbo Simonia 2. quæst. 23. & Sylu. eodem verbo quæst. 12. Atque addunt, quod ex communi sententia habet ibid. Suarez: eiusmodi vasa, vestes, & cætera id genus vendere, aut locare Ecclesiæ, vel Ecclesiasticæ personæ ad sacros vsus non esse simoniacum; quandoquidem non est necesse si vendantur, simul vendi spiritalia: vt potest quibus annexa dicuntur, non quod eis adiaceant, sed quod habeant ea sibi adiuncta tanquam accessorium fit vt nihil obstat quin secundum se vendi possint, sicut poterant ante eiusmodi annexionem (dummodo spiritalia ipsa transeant sine pretio ad emptorem) si quidem ratione suæ substantiæ & conditionis naturalis sunt res pretio æstimabiles quæ valorem suum non amittunt ratione benedictionis, vel consecrationis. Rationes quæ in contrarium adferri possunt late Suarez persequitur in eodem cap. 14. à nu. 12. in quibus, studio breuitatis non immorabimur: quia cum eodem possimus sine scrupulo in praxi sequi communiter receptam sententiam bonæ ratione fultam.

222. Ad vsus autem profanos talia vendere (quod non minus necessitas Ecclesiæ vel pauperum compellit facere) iidem quoque addunt non esse licitum, nisi confringantur; ita ut amittatur forma seu artificialis figura quam benedictio seu consecratio in subiecto cui accedit, requirit tãquam necessariam dispositionem. Addit præterea Syluester eadem posse etiam laico vendi integra, dummodo ille emat ea ad sacros & Ecclesiasticos vsus, vt ad celebranda mysteria diuina per suum sacellânium. Item que posse laico obligari: quod intellige, ratione materiæ. Adde adhuc ex Soto lib. 9. De iust. & iure quæst. 5. art. 2. in fine: posse eadem, cum aliis similibus benedictis consecratis commutari, vt calicem cum calice, & sic de cæteris. Qua etiam de causa existimandum est non esse illicitum ratione certæ vel alterius cuiuscumque materiæ vendere candelas, Rosaria benedicta, & id genus alia; etiam integra laicis vendantur, dummodo emanant in eos vsus ad quos sunt benedicta. Nec obstat quod talis materia sit parui valoris, ostendit Suarez in eod. cap. 14. num. 10.

Immo nec illicitum esse in prædicta commutatione si materia vnus talis rei fuerit maioris pretij, quam materia alterius; compensationem facere, ad æqualitatem, priuata etiam autoritate. Quod idem pari ratione sentendum est de reliquiariis thecis, quæ ex materia aut ex forma artificiosa sunt pecunia æstimabiles. Adde & de castro; aut villa, vel prædio cui annexum est ius patronatus, seu nominandi, aut præsentandi ad aliquod Ecclesiasticum beneficium. Namque in omnibus talibus, locum habet memorata quarta regula: perinde ac habet ratio rei antecedenter annexæ spiritali.

Aduerte autem sequi ex dictis, quod ex D. Thoma habet Syluester in citata quæst. 12. dicto 5. prædictum castellum, villam, vel prædium vendi posse, vel dari in dotem, dummodo pretium non augeatur ratione iuris spiritalis eis annexi: quod esset simoniacum.

223. Sequi item quod Suarez habet in eodem cap. 14. num. septimo, non modo vestes & vasa sacra vendi posse ratione materiæ, sed etiam liquores benedictos, vt vinum, aut oleum benedictum, dummodo non detur plus quam valeret sine benedictione. Nec obstat quod suam benedictionem nunquam perdere queant; cum ad eam nullam requirant formam artificialem tanquam necessariam dispositionem, sicut pleraque alia. Namque ratione suæ substantiæ & conditionis naturalis, vt iam antea attingimus, sunt res pretio æstimabiles, nec valorem suum amittunt ratione benedictionis aut consecrationis. Quod vero hac posita nequeant in profanos vsus conuertere, pertinet quidem ad reuerentiam, ex accidente debitam talibus rebus; sed non facit vt ipsæ amittant naturalem suum valorem.

224. Occurrunt autem nonnulla notanda, per quæ in praxi moderanda est eadem memorata regula, ne contingat

secundum eam agentem peccare. Primum est, quod Syluester notat in citato verbo Simonia quæst. 8. dicto 6. pro chrismate, seu oleo, quod benedictum ad vsum sacramenti Baptismi, per Ecclesias distribuitur: nihil, ne quidem ratione honoris, accipi posse sine labe simoniæ: saltem positivè; quandoquidem prohibitum est iure canonico 1. quæst. 1. cap. Placuit 2. idque natura religionis, ad vitandum specimen & periculum venditionis rei sacræ. Multo magis vero existimandum est nihil accipi posse pro oleo cuius est vsus in Sacramenti Confirmationis, Ordinis & Extremæ vnctionis. Namque sacramentum, secundum nullam sui partem, sicut nec secundum se totum, vendi potest: cum, vt totum sacramentum, sic pars illius siue sit materia siue forma, ratione, habeat rei (de qua dictum in præced. cap. 14.) causaliter spiritalis.

225. Secundum est, quod Suarez habet in sequente num. 25. licentiam vendendi eas res, quas vocamus antecederet spirituales, non esse extendendam ad profanas negotiationes, quæ sint iniuriosæ tantumdem rerum sanctitati, ob indecentiam quæ in eis notaretur: vt si empta in quantitate ad instar aliarum mercium ferrentur ad mundanas vendendæ & reuendendæ: quod quidem vix potest fieri sine periculo plus accipiendi ratione benedictionis. Nec item extendendam esse ad locationem earumdem rerum, addit idem author. ob eandem rationem, ac etiam ob maiorem: qua cum locatio rei, sit venditio quædam vsus illius: non potest fieri rerum sacrarum, sine earum iniuria: vt patet si locatio sit ad vsum profanum. Et probatur si ad vsum spiritalem: quia pro eo pretium accipere est rem spiritalem subicere pecuniæ, quod illicitum simoniacumque est.

226. Tertium est, quod idem author persequitur in eod. cap. 14. à num. 17. ad 23. Iure Canonico prohibitum esse accipere pretium sepultura, in omni loco facio, ad eam destinato ex cap. Quæstia est & tribus sequentibus. 13. quæst. 2. & ex cap. Abolenda, De sepulturis, & ex cap. Audiuius, De simonia. Neque dici potest talem prohibitionem fieri tantum ratione spiritualitatis loci, puta benedictionis. Nam ratione quoque terræ cui benedictio accessit fieri patet ex illicititate cap. Abolenda verbis, Inoleuit vt decedentibus, non prius permittratur effodi sepultura quam pro terra, quæ sepeliendi sunt; certum pretium Ecclesiæ perfoluatur. Id quod locum habere non tantum respectu Clericorum, qui non sunt domini loci: sed etiam laicorum habentium in eodem loco certam partem tanquam sibi propriam, pro sua & suorum tantum sepultura, dicitur ex cap. In Ecclesiastico. 13. qu. 2. cum generaliter dicitur, Interdictum sit omnibus omnino Christianis terram mortuis vendere, & debitam sepulturam denegare: de quo Suarez ibidem num. 21.

Et citatis D. Antonio & Syluestro addit maiore ratione illicitum esse pro honoratiori loco sepultura pretium accipere: quia maioris honoris prouenit ex maiore sanctitate, quæ æstimatur ex maiore propinquitate ad sanctissimum Sacramentum. Qua ratione sepultura censetur honoratior in templo, quam in cœmeterio, & in choro, quam extra eum. Attamen, vt idem etiam amplius addit, si quis velit onerare Ecclesiam, & ita possidere ius sepultura in aliquo certo loco illius, vt alius non possit, ibi sepeliri; Clerici ad subeundam talem obligationem & seruitutem, quæ onerosa est, nec de se spiritalis, aut rei spiritali annexa, possunt pretium accipere de consensu Prælati sui. Item si quis habet sepulchrum suis sumptibus edificatum pro se vel suis, simonia non est illud quoad proprietatem vendere, respectu habito tantum ad expensas pro eodem edificando factas. Id quod Suarez ipse in præced. nu. 18. notans adfert in confirmationem, quod talia loca iure hereditario transire soleant à parentibus ad filios ratione temporalitatis, in qua, non autem in spiritualitate, potest esse successio. Vnde consequens est posse eadem ratione, in alios pretio transferri, sicut alia temporalia; cum non nisi antecedenter, spiritalia sint. Verum tamen vt idem author admonet in fine sequentis cap. 28. vitandi est talis venditio, cum non careat specie auaritiæ, ac turpis lucri.